

UBND HUYỆN TRẠM TẤU
PHÒNG TÀI NGUYÊN VÀ MT

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: /CV-TNMT

Trạm Tấu, ngày tháng 9 năm 2024

V/v hướng dẫn xử lý môi trường sau lũ
do ảnh hưởng của hoàn lưu cơn bão số
3 trên địa bàn huyện trên địa bàn huyện
Trạm Tấu

Kính gửi:

- Ủy ban MTTQ Việt Nam huyện và các đoàn thể cấp huyện;
- Các cơ quan, ban, ngành huyện;
- Ủy ban nhân dân các xã, thị trấn.

Để chủ động trong công tác đảm bảo vệ sinh môi trường và phòng, chống các dịch bệnh sau bão lũ do ảnh hưởng của hoàn lưu cơn bão số 3 trên địa bàn huyện. Phòng Tài nguyên và Môi trường đề nghị Ủy ban MTTQ Việt Nam huyện và các cơ quan, ban, ngành, đoàn thể huyện, Ủy ban nhân dân các xã, thị trấn tăng cường tuyên truyền, hướng dẫn người dân thực hiện các biện pháp đảm bảo vệ sinh môi trường.

(Có nội dung hướng dẫn kèm theo).

Rất mong nhận được sự quan tâm, phối hợp thực hiện của Ủy ban MTTQ Việt Nam huyện và các cơ quan, ban, ngành, đoàn thể huyện, Ủy ban nhân dân các xã thị trấn./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- UBND huyện (b/c);
- Lưu: VT.

TRƯỞNG PHÒNG

Bùi Hồng Anh

MỘT SỐ BIỆN PHÁP VỆ SINH MÔI TRƯỜNG TRƯỚC VÀ SAU BÃO LỤT TẠI CỘNG ĐỒNG DÂN CƯ

(Kèm theo Công văn số /CV-TNMT ngày tháng 9 năm 2024
của phòng Tài nguyên và Môi trường huyện Trầm Thủy)

A. Xử lý nước và vệ sinh môi trường trước khi bão lụt

1. Đối với nguồn nước

- Giếng đào: Dùng ni lông dày, không thùng phủ kín miệng giếng và buộc chặt bằng dây cao su để hạn chế, giảm thiểu khi mưa lũ bùn đất, rác rơi vào giếng gây ô nhiễm nước

- Giếng khoan: Dùng ni lông dày, không thùng bịt kín vòi và cần giếng khoan bằng dây cao su để hạn chế, giảm thiểu khi mưa lũ nước bùn đất xâm nhập vào giếng gây ô nhiễm nước

2. Đối với nhà vệ sinh

- Nhà tiêu 2 ngăn: Lấy hết phân, đào hố sâu cách xa nguồn nước uống ít nhất 10m, ủ với vôi bột hoặc tro bếp sau đó lấp đất kỹ, trong hố tiêu cho vôi bột hoặc tro bếp vào trước khi đậy nắp.

- Nhà tiêu tự hoại hoặc thấm dội nước: Chuẩn bị nút đậy chặt lỗ hố tiêu.

- Nhà tiêu chìm có ống thông hơi: Cho vôi bột hoặc tro bếp phủ kín lên bề mặt phân rồi lấp đất kín lại.

3. Chuồng gia súc

Thu gom phân cho vào hố cách xa nguồn nước sinh hoạt ít nhất 10m, sau đó rải vôi bột hoặc tro bếp phủ toàn bộ bề mặt rồi lấp đất kỹ.

B. Xử lý nước sinh hoạt trong mùa lũ

Trong mùa lũ lụt, trường hợp giếng bị ngập không có nước dự trữ thì phải lấy nước ngập lụt xử lý để sử dụng sinh hoạt theo 2 bước sau:

- **Bước 1:** Làm trong nước (Dùng 1 gam phèn chua (tương đương một hạt ngô to) cho vào 20 lít nước, đánh tan phèn chờ 30 phút nước lắng cặn đến trong, nếu không có phèn chua thì dùng vải sạch để lọc).

- **Bước 2:** Khử trùng nước (Làm trong bằng hoá chất Chloramine: dùng 1 viên Chloramine T hoặc B loại 250mg cho vào 25 lít nước. Khuấy đều cho tan hết lượng hoá chất, sau 30 phút mới sử dụng).

*** Trong trường hợp khẩn cấp không có phèn chua làm trong nước thì tăng hàm lượng Chloramine B:**

- Nếu nước đục vừa: 15 - 20mg Chloramine B hoà tan trong 1 lít nước hay 15-20gam Chloramine B (tương đương khoảng 1,5 - 2 thìa cà phê) hoà tan trong 1m³ nước.

- Nếu nước đục nhiều: 20 - 50mg Chloramine B hoà tan trong 1 lít nước hay 20-50 gam Chloramine B (tương đương khoảng 2 - 5 thìa cà phê) hoà tan trong 1m³ nước.

Lưu ý: Không tiến hành đồng thời vừa làm trong nước vừa khử trùng bằng hoá chất.

C. Xử lý nước và vệ sinh môi trường sau bão lụt

1. Thu dọn đất đá, rác, xác động vật và người chết (nếu có)

a) Thu dọn đất đá, rác thải

- Nước rút đến đâu huy động cộng đồng làm vệ sinh môi trường đến đó. Vì nếu không làm kịp thời thì sẽ khó đẩy được bùn đất, phù sa ra khỏi nhà, sân và đường đi.

- Bùn đất, rác thải sau khi thu dọn từ các hộ gia đình, cơ quan, công sở phải được thu gom, tập kết đúng địa điểm theo chỉ đạo của Ủy ban nhân dân cấp huyện.

- Khi nước rút hết môi trường bị ô nhiễm nặng, có mùi tanh thối do xác súc vật, côn trùng, cây cối chết thối rữa... Do đó, cần phải khơi thông cống rãnh, lấp vũng nước đọng, chôn lấp xác súc vật và tẩy uế.

- Phun hóa chất khử trùng theo hướng dẫn của ngành y tế toàn bộ khu vực nhà và các công trình vệ sinh và khu vực xung quanh.

- Nếu nhà tiêu và chuồng trại gia súc bị hỏng phải tu sửa và làm vệ sinh sạch sẽ.

- Dọn dẹp vệ sinh nhà cửa, phơi khô quần áo, không treo, mắc quần áo ẩm ướt vào một chỗ để làm nơi trú ẩn cho muỗi.

b) Xử lý tử thi và xác động vật chết

(i) Đối với tử thi người (nếu có)

- Sau khi hoàn thành các thủ tục xác định nhân thân tiến hành bàn giao cho gia đình thực hiện chôn cất, mai táng tại nghĩa trang theo quy định của địa phương hoặc khu vực có địa hình cao ráo, xa nguồn nước và xa khu vực dân cư tập trung; trường hợp không xác định được hoặc không có gia đình đến nhận thì chính quyền địa phương phải thực hiện chôn cất, mai táng tại nghĩa trang.

- Trường hợp tử thi đã phân hủy phải xử lý bằng hóa chất sát trùng và phải được bao gói kín ngay tại nơi phát hiện thi thể, không để rơi rớt dịch cơ thể phân hủy tránh gây ô nhiễm môi trường, sau đó mới di chuyển về vị trí chôn cất, mai táng. Tránh di chuyển tử thi đi quá xa mới thực hiện chôn cất, mai táng.

- Khử trùng nơi có tử thi: Sau khi chuyển tử thi đi chôn phải phun thuốc khử trùng hoặc rải vôi bột nơi có tử thi. Nếu không có vôi, hoá chất khử trùng thì dùng rác khô đốt nơi có tử thi.

(ii) Đối với xác động vật chết

Thu gom, chôn lấp xác súc vật chết và tẩy uế chỗ có xác súc vật chết đảm bảo các yêu cầu sau:

- Khảo sát, ước lượng xác súc vật chết cần xử lý, thu gom, chôn lấp xác súc vật chết và tẩy uế chỗ có xác súc vật chết đúng quy định.

- Vị trí chôn xác súc vật chết tốt nhất là ở ngoài đồng, có thể chôn ở trong vườn nhưng phải cách xa nguồn nước ít nhất là 30 m. Hố đào chôn xác súc vật sâu ít nhất là 0,8m. Đổ từ 2,0 - 3,0 kg vôi bột lên trên để tẩy uế hoặc phun Cloramin B liều cao 25 g/l rồi lấp đất lèn chặt, rào kỹ lại tránh súc vật đào bới. Hằng ngày phải kiểm tra nơi chôn xác súc vật xem có bị súc vật hoặc chuột bọ đào bới hay không. Nếu phát hiện có mùi hôi thối hoặc bị đào bới thì phải lấp lại ngay.

- Khử trùng nơi có xác súc vật chết: Sau khi chuyển xác súc vật đi chôn phải phun thuốc khử trùng hoặc rải vôi bột nơi có xác súc vật chết. Nếu không có vôi, hoá chất khử trùng thì dùng rác khô đốt nơi súc vật chết.

- Trường hợp xác súc vật chết đã phân hủy, thối rữa, bốc mùi hôi thối phải xử lý bằng hóa chất sát trùng và phải được bao gói kín ngay tại nơi phát hiện, không để rơi rớt dịch xác súc vật phân hủy tránh gây ô nhiễm môi trường, sau đó mới di chuyển đến vị trí chôn

2. Xử lý nước sinh hoạt

Gồm 4 bước: Làm trong nước bằng phèn chua → Khử trùng nước bằng Chloramine → Đun sôi → Uống.

a) Đối với nước khe, nước lã

Tiến hành xử lý nước khe, nước lã theo 3 bước:

+ *Bước 1: Thau rửa bể chứa nước hoặc vệ sinh khu vực lấy nước đầu nguồn*

- Vệ sinh, khơi thông bùn đất, rác thải, xác động vật chết khu vực lòng suối, khe, lã đầu nguồn tại vị trí điểm đầu dẫn nước về sử dụng sinh hoạt.

- Làm vệ sinh bùn đất, rác thải bể chứa nước tập trung đầu nguồn (nếu có).

- Kiểm tra sửa chữa toàn bộ đường ống dẫn nước từ vị trí lấy nước (*vị trí khe, lã nước hoặc bể chứa nước tập trung đầu nguồn*) về từng hộ gia đình.

+ *Bước 2: Biện pháp làm trong nước.*

- Nước suối, khe, lã được dẫn về và chứa vào các dụng cụ chứa nước của các hộ gia đình, cơ quan, công sở (*bể, téc, lu, chum...*) đủ dùng sinh hoạt trong ngày để đảm bảo làm trong nước.

- Dùng phèn chua liều lượng 50 gam/1,0 m³ nước, (*50 gam tương đương nửa lạng*) nếu độ đục nhiều thì tăng lượng phèn chua nhưng tối đa không quá 100 gam/1m³.

- Tán nhỏ, hoà tan hết phèn chua trong chậu.

- Cho nước phèn chua đã hòa tan vào bể, téc, lu, chum... chứa nước rồi khuấy đều đảm bảo nước phèn chua hòa tan trong nước sinh hoạt cần làm trong, đợi 30 phút sau mới khử trùng nước.

+ *Bước 3: Biện pháp Khử trùng nước giếng:*

- Ước lượng nước chứa trong dụng cụ chứa nước (*bể, téc, lu, chum...*) được dẫn từ khe, lã sau khi đã làm trong như ở bước 2 (*tính bằng m³*) để xác định hoá chất khử trùng. Cứ 1 m³ nước hoà tan 10 - 20 gam Cloramine B, tương đương 1 đến 2 thìa canh (*tuỳ thuộc vào độ đục của nước*).

- Múc một gáo nước (khoảng 1-2 lít) và hoà tan lượng hoá chất nói trên vào nước (*phải khuấy đều cho tan hết hoá chất*). Sau đó, đổ nước hóa chất đã hòa tan vào bể, téc, lu, chum... chứa nước rồi khuấy đều đảm bảo nước khử trùng được hòa tan trong nước sinh hoạt cần khử trùng. Sau 30 phút mức nước lên người có mùi Clo là dùng được. Nếu không người thấy mùi Clo trong nước thì cho thêm khoảng 1/3 thìa canh bột Cloramine B/1m³ nước, khuấy đều rồi cho vào bể, téc, lu, chum... chứa nước đến khi nào nước có mùi Clo mới đảm bảo. Nếu lỡ cho quá nhiều Cloramine B thì đợi đến khi nào bay hết mùi Clo mới sử dụng.

Lưu ý:

- Không tiến hành khử trùng đồng thời với đánh phèn.
- Sau khi khử trùng nếu người nước có mùi Clo thì việc khử trùng mới có tác dụng.
- Nước sau khi đã làm trong, khử trùng vẫn phải đun sôi mới uống được.

Trên đây là các biện pháp xử lý nước và vệ sinh môi trường trước, trong và sau bão lụt, rất mong Nhân dân chú ý thực hiện để bảo vệ sức khỏe cho bản thân, gia đình và cộng đồng.